

Pozdravljena učenka/pozdravljen učenec.

- V tem tednu (23. 3. – 27. 3. 2020) imamo na urniku 1 šolsko uro. Ker v posameznih oddelkih (6. A, 6. B, 6. C) različno napredujemo s snovjo dobro preveri, če je snov – ki sem jo predvidela za tvoj razred / oddelek.
- Večinoma snovi bomo obravnavali kar s pomočjo poslanega gradiva, zvezka, vsebine na spletu, rešenih učnih listov in še z nekaj mojimi dodatnimi navodili.
- Če ti kaj ne bo jasno, me lahko starši kontaktirajo vsak dan od 7.00 do 15.00 na moj elektronski naslov: dolgan.barbara@gmail.com

2. učna ura; 6. A

Učna tema: GLASBILA (ORKESTER TER KOMORNE ZASEDBE)

- Priložen slikovni material predelaj; **prebereš o glasbilih**, različnih skupinah glasbil, si **ogledaš slikovno gradivo** in **poslušаш** priložene posnetke;
ELEKTRONSKA GLASBILA;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=LuJDovYbuKg>,
SIMFONIČNI ORKESTER; B. Britten: **Vodnik za mlade po orkestru**;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=4vbvhU22uAM>,
TAMBURAŠKI ORKESTER; prir. slov. ljudska: **Pastirče mlado**;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=IIXYfuBBAvA>,
GODALNI ORKESTER; Godalni orkester GŠ Postojna;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=oohOe2lZF64>,
GODALNI KVARTET; F. J. HAYDN: »CESARSKI« KVARTET, 2. st;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=mBmCcSz6HWw>
PIHALNI KVINTET; Č. Sojar Voglar: **Pihalni kvintet št. 1**;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=sPirinQiY7l>,
TROBILNI KVINTET; Trobilni kvintet GŠ Krško,
link: <https://www.youtube.com/watch?v=lgiO7uY-FhM>.
- **V zvezek si zapiši vso snov (preglej)**, ki je na slikovnem gradivu označena z »dečkom s svinčnikom« in je **ČRNE** barve! **Najprej seveda zapiši naslov: ELEKTRONSKA GLASBILA**, nato nadaljuješ s snovjo; nato naslov: **ORKESTER – zapis snovi** in še naslov: **INSTRUMENTALNE KOMORNE ZASEDBE** ter zapis snovi.
- Če ti ob koncu dela ostane še kaj energije in volje / časa, si **zpoj pesem**, ki smo se jo letos naučili; **pomagaj si z listi**, ki si jih **skrbno lepil v zvezek!**

ELEKTRONSKA GLASBILA

Elektrofoni glasbeni instrumenti so skupina glasbil, pri katerih je zvok generiran s pomočjo **električnega toka**, ojačan in posredovan v okolico pa s pomočjo **zvočnika**.

Mednje spadajo instrumenti, pri katerih je **zvok umetno sintetiziran**, pa tudi glasbila, ki izhajajo iz skupine akustičnih instrumentov, vendar nimajo samostojne resonančne ojačitve (npr. električna kitara, električna violina itd.). Sedaj je že lahko vsak osebni računalnik **elektronsko glasbilo**, saj obstajajo **računalniški programi za ustvarjanje glasbe**.

SINTETIZATOR je elektronsko glasbilo, pri katerem se zvoki proizvajajo elektronsko, s pomočjo elektronskih vezij. Prvi komercialni sintetizator je izdelal Robert A. Moog leta 1964. Izdelan je iz plastičnega ohišja, v katerem je vezje. S kontrolnimi gumbi lahko ustvarjamo in shranjujemo nove zvoke, zvočne efekte, ...

ELEKTRIČNA KITARA je tip kitare, ki za svoje delovanje uporablja magnete. Ti pretvorijo valovanje strun v električni tok, ta pa se zatem ojača. Tok, ki pride iz kitare, je velikokrat spremenjen s pomočjo efektov, tako da lahko izvajalec dobi čim boljši zvok. Ta se nato dokončno oblikuje v kitarskem ojačevalcu, ki lahko ustvari akustičen ali električen zvok. Največ električnih kitar ima 6 strun, nekaj jazz in metal kitaristov pa uporablja kitare s sedmimi strunami. Električne kitare z dvanajstimi strunami pa so največkrat uporabljene v zvrsteh kot sta jangle pop in rock.

ORKESTER

Orkester ima lahko še drugo glasbeno ime, ki pojasnjuje:

- ❖ **velikost:** SIMFONIČNI / KOMORNI,
- ❖ **sestavo:** GODALNI / PIHALNI , ...
- ❖ **značilni repertoar:** PLESNI / JAZZ , ...
- ❖ **ustanovo ali okolje delovanja:** FILHARMONIČNI / OPERNI, ...

V orkestru ima pomembno vlogo **dirigent**, ki velikemu številu glasbenikov, instrumentalistov zagotavlja izvajalsko in poustvarjalsko **skladnost**. Dirigent po **partituri** predvidi zvočno poustvaritev nekega dela.

Partitura pa je natančen skladateljev zapis glasbenega dela.

Z gibi rok, kar imenujemo
DIRIGIRANJE, dirigent nakazuje:

- dobe in taktovski način,
- začetke in zaključke oblikovnih delov skladbe,
- hitrost ali tempo ter njegove spremembe ali agogiko,
- glasnost ali dinamiko in njene spremembe,
- posebne poudarke,
- značaj glasbe ali njeno izraznost.

INSTRUMENTALNE KOMORNE ZASEDBE

DUO: violina, klavir

GODALNI TRIO: violina, viola, violončelo

KLAVIRSKI TRIO: violina, violončelo, klavir

GODALNI KVARTET: 1. violina, 2. violina,
viola, violončelo

KLAVIRSKI KVINTET: 1. violina, 2.
violina, viola, violončelo, klavir

GODALNI KVINTET: 1. violina, 2. violina, 1.
viola, 2. viola, violončelo

TROBILNI KVINTET: 1. trobenta, 2.
trobenta, rog, pozavna, tuba

PIHALNI KVINTET: flavta, oboa, klarinet,
fagot, rog

RAZLIČNE KOMORNE ZASEDBE:

DUET

2 PEVCA

TERCET

3 PEVCI

DUO

2 INŠTRUMENTALISTA

TRIO

3 INŠTRUMENTALISTI

